

A [REDACTED] [REDACTED] hrsz-ú szántó megjelölésű, 5 ha 5900 m² alapterületű ingatlan 8066/14590 arányú **tulajdonjogát** részarány kiadás jogcímén a Pest Megyei Kormányhivatal PEH/1/3941-2/2015. számú határozata alapján szereztem meg 2015. évben. Az ingatlan a Budapesti Főváros IV. kerület Újpest Önkormányzata Képviselő-testületének a 29/2015. (XI.27.) számú önkormányzati rendelete (a továbbiakban: Ör.) alapján 2016. év január 1. napjától kezdődően a települési adó hatálya alá tartozik. A települési adó bevallási kötelezettségemnek eleget tettem és kértem a mentességem megállapítását, valamint a megismételt eljárás során csatoltam az ingatlan közérdekű igénybevételeire vonatkozó iratokat. Az ingatlan – a peres eljárásban kimunkált vázrajz szerinti – részén közérdekű igénybevétele valósul meg, amely az ingatlan-nyilvántartásban részben feltüntetett, azonban – a feltüntetésre került bányászolgalmi jog kivételével – valamennyi esetben tulajdonosi hozzájárulás nélküli.

A keresetemben a jogerős határozat jogszabálysértő voltát állítottam, mert – további érveim kifejtése mellett – az eljáró hatóságok az ügy elbírálása szempontjából a releváns tényeket nem tárták fel, illetve a rendelkezésére álló tényeket tévesen értékelték. Hivatkoztam arra, hogy nem felel meg a jogállamiság elvének és az Art. 97. § (4) – (6) bekezdéseiben meghatározott tényállás tisztázási kötelezettségnek valamely vagyonelemnek, adótárgynak a tényleges rendeltetése ellenére, akár azzal szemben megállapított adófizetési kötelezettség előírása.

A részarány-földtulajdonnak megfelelő föld kiadása alapján a földtulajdonos hatósági határozattal szerzi meg a tulajdonát, mely eredeti tulajdonszerzés, és amely a csatolt határozaton szereplő időpontban következik be. Tényként állapítható meg, hogy az adókötelezettséget megállapító határozat meghozatala időpontjában – a 2016. adóévben – őstermelőnek minősültem. Az őstermelői minőségemre vonatkozó igazolást csatoltam, továbbá igazoltam, hogy az adóévre vonatkozóan adóköteles jövedelmem keletkezett, amely jövedelmemet bevallottam és az esedékes adót megfizettem. **Amennyiben a települési adó kivetésre kerül, úgy ugyanazon tevékenység, ugyanazon adótárgy vonatkozásában kétszeresen lennék köteles az adó megfizetésére, amely álláspontom szerint tilalmazott és jogszerűtlen.**

Keresetemmel kértem az adóügyben hozott határozat felülvizsgálatát, a **Budapest Főváros Kormányhivatala** határozatának – az elsőfokú határozatra is kiterjedő – hatályon kívül helyezését és a közigazgatási határozatot hozó szerv új eljárásra kötelezését. Kértem a határozat végrehajtásának a felfüggesztését, valamint a kértem a per tárgyalásának a felfüggesztését és a Kúria Önkormányzati Tanácsának az eljárását az Ör. 2. §, 7. § és 11. § (3) bekezdésének a tekintetében.

A házastársam megegyező tartalmú keresete alapján folyamatban volt ügyben a **Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság** (a továbbiakban: perbíróság) a **34. K. 32. 165/2017/27.** számú **végzésével** a Budapest Főváros IV. Kerület Újpest Önkormányzatával szemben a Kúriánál önkormányzati rendelet felülvizsgálatára vonatkozó nem peres eljárást kezdeményezett. A perbíróság végzésének az indokolásában az adóalanyiság kérdésében kifejtette, ha valaki nem alanya az adott adónemnek, mivel más adónem fizetésére kötelezett, ugyanazon évben nem írhat elő számára adófizetési kötelezettséget az önkormányzat. Az önkormányzati adózási jogalkotásban bevett időbeli szabályozás az Ör. 3. § (1) bekezdésében elnagyolt és nem veszi figyelembe a Helyi adó tv. 1/A. § (1) bekezdésében meghatározott kizárt alanyi kört, ezért az a törvénnyel ellentétes szabályozást tartalmaz.

A **Kúria** Önkormányzati Tanácsának **Köf. 5041/2018/3.** számú **végzésével** az önkormányzati rendelet egésze, illetve 3. § (1) bekezdése törvényességének a vizsgálatára irányuló indítványt **visszautasította**. A Kúria végzésének az indokolásában megállapította, hogy a bírói kezdeményezés nem tartalmazott határozott kérelmet, a törvényességi problémán túl a bírói kezdeményezés az Ör. alaptörvény ellenességének a vizsgálatát is kérte, amelyre viszont – más jogszabályba ütközés vizsgálata nélkül – a Kúriának nincs hatásköre (Abtv. 37. §).

A perbíróság a per tárgyalását – hivatalos tudomásként kezelve a párhuzamosan folyamatban lévő eljárásban az eljárás felfüggesztését – elhalasztotta az önkormányzati tanács eljárásának a kezdeményezésére.

A Kúria Önkormányzati Tanácsa Köf. 5041/2018/3. számú végzésének a közlését követően ismételten indítványoztam a Kúria Önkormányzati Tanácsa megkeresését.

A **perbíróság 41. K. 32. 174/2017/34.** számú **ítéletével** a keresetet elutasította és kötelezett perköltség megfizetésére.

A perbíróság határozatának az indokolásában rögzítette, hogy 2016. adóévben lettem egyéni vállalkozó, és az őstermelői igazolványom 2016. december 16. napjától hatályos. A bíróságnak abban kellett állást foglalnia, hogy a 2016. december 16-ától hatályos őstermelő igazolvány alapján, az őstermelői tevékenységeből származó adóköteles jövedelmekre tekintettel a 2016. adóévben az Ör. alkalmazásában mezőgazdasági őstermelőnek minősültem-e, így települési adó körében adóalanyisága fenn állt vagy sem 2016. évben.

Az Ör. 5. § (2) bekezdése szerint az adókötelezettséget érintő változást a következő év első napjától kell figyelembe venni. Ezen jogszabályi rendelkezés alapján a perbíróság megállapította, hogy az őstermelői minőségem a települési adóbevallási- és fizetési kötelezettség szempontjából a következő évtől, 2017. január 1. napjától vehető figyelembe, ennek okán a települési adó alanyának minősülök.

A **perbíróság** a kezdeményezést elutasította, az ítéletben csupán annyit rögzített, hogy nem észlelte az Ör. más jogszabályba ütközését.

1.2. A jogorvoslati lehetőségek kimerítése

Az ítélet elleni fellebbezés lehetőségét a régi Pp. 340. § (1) bekezdése kizárja. Az ügyben nincs folyamatban felülvizsgálati eljárás a Kúria előtt, illetve az ítélettel szemben nem kezdeményeztem perújítást, perújítási eljárás nincs folyamatban.

1.3. Az alkotmányjogi panasz benyújtásának határideje

A perbíróság az ítéletét 2019. március 19. napján elektronikus úton kézbesítette a részemre, a jelen indítványom előterjesztésének a véghatárideje 2019. május 18. napja. Az Abtv. 30. § (1) bekezdése szerinti határidő (az alkotmányjogi panasz benyújtására alapjául szolgáló bírói döntés közlésétől számított 60 nap) megtartásra került.

1.4. Az indítványozó érintettségének bemutatása

Alulírott indítványozó az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló bírósági eljárás felperese, illetve a bíróság által felülvizsgált közigazgatási hatósági (adóhatósági) eljárás ügyfele.

1.5. Annak bemutatása, hogy a bíróság a döntésében vagy az eljárásában a támadott jogszabályi rendelkezéseket alkalmazta, és hogy ez a bírói döntést érdemben befolyásolta vagy a felmerült kérdés alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés

Ör.

3. § (1) Az adó alanya az a magánszemély, aki a naptári év (a továbbiakban: év) első napján az ingatlan tulajdonosa. Több tulajdonos esetén a tulajdonosok tulajdoni hányadaik arányában adóalanyok.

5. § (2) Az adókötelezettséget érintő változást a következő év első napjától kell figyelembe venni.

A perbíróság a keresetemet elbírálva alkalmazta az Ör. 3. § (1) és 5. § (2) bekezdését, megállapítva, hogy az idézett jogszabályi rendelkezések alapján a települési adó hatálya alá tartozok, adóalanyként minősülök 2016. év vonatkozásában, östermelői tevékenységem kizárólag 2017. évtől kezdődően vehető figyelembe.

2. Az alkotmányjogi panasz benyújtásának érdemi indokolása

2.1. Az Alaptörvény megsértett rendelkezéseinek pontos megjelölése

XII. cikk

(1) Mindenkinek joga van a munka és a foglalkozás szabad megválasztásához, valamint a vállalkozáshoz.

XV. cikk

(1) A törvény előtt mindenki egyenlő. Minden ember jogképes.

(2) Magyarország az alapvető jogokat mindenkinek bármely megkülönböztetés, nevezetesen faj, szín, nem, fogyatékoság, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet szerinti különbségtétel nélkül biztosítja.

32. cikk

(1) A helyi önkormányzat a helyi közügyek intézése körében törvény keretei között

a) rendeletet alkot;

b) határozatot hoz;

c) önállóan igazgat;

d) meghatározza szervezeti és működési rendjét;

e) gyakorolja az önkormányzati tulajdon tekintetében a tulajdonost megillető jogokat;

- f) meghatározza költségvetését, annak alapján önállóan gazdálkodik;
- g) e célra felhasználható vagyonával és bevételeivel kötelező feladatai ellátásának veszélyeztetése nélkül vállalkozást folytathat;
- h) dönt a helyi adók fajtájáról és mértékéről;
- i) önkormányzati jelképeket alkothat, helyi kitüntetéseket és elismerő címeket alapíthat;
- j) a feladat- és hatáskörrel rendelkező szervtől tájékoztatást kérhet, döntést kezdeményezhet, véleményt nyilváníthat;
- k) szabadon társulhat más helyi önkormányzattal, érdek-képviselési szövetséget hozhat létre, feladat- és hatáskörében együttműködhet más országok helyi önkormányzatával, és tagja lehet nemzetközi önkormányzati szervezetnek;
- l) törvényben meghatározott további feladat- és hatásköröket gyakorol.

(2) Feladatkörében eljárva a helyi önkormányzat törvény által nem szabályozott helyi társadalmi viszonyok rendezésére, illetve törvényben kapott felhatalmazás alapján önkormányzati rendeletet alkot.

2.2. A megsemmisíteni kért jogszabály, jogszabályi rendelkezés alaptörvény-ellenességének indokolása

2.2.1. A jogi álláspontom körében nyomatékkal kívánok hivatkozni a **Kúria Köf. 5. 037/2017/4. számú határozatára** és az Alkotmánybíróság **3142/2015. (VII. 24.) AB határozatában** kifejtett jogi érvelésre.

2.2.2. Budapesti Főváros IV. kerület Újpest Önkormányzata a települési adó bevezetésének az indokát a közteherviselésben részt nem vevő, elhanyagolt mezőgazdasági ingatlanok adóztatásba vonásával indokolta. A **Képviselő-testületi előterjesztés** és a **rendelet indokolása** a következőket tartalmazza: az ingatlan-nyilvántartás rendelkezésre álló adatai szerint az Újpest közigazgatási területén lévő több mint 160 külterületi ingatlan mintegy harmada termőföldnek nem minősülő külterületi telek, melyet a helyi adókról szóló törvény 2011. XI. 30.-tól hatályos módosítása óta terheli telekadó kötelezettség. A mezőgazdasági művelési ágú területek mintegy 40 %-a állami tulajdonban van (jellemzően patak, erdő, út és védterületi funkciókkal), mintegy 60 %-a esetében van tulajdonosként bejegyezve magánszemély. E területek tulajdonosai a közteherviselésben jelenleg nem vesznek részt, holott területeik jellemzően nem állnak mezőgazdasági művelés alatt. **Jellemzően elhanyagolt, műveletlen állapotban vannak, azokat több esetben illegális szemétként használják.** Ez jelentős kiadást okoz az önkormányzatnak azzal, hogy mezőőr alkalmazásával folyamatosan gondoskodni kell a külterületek ellenőrzéséről, tisztántartásáról és a keletkező hulladék lerakatok elszállításáról. Fentiek alapján ezen ingatlanok adóztatása így indokolt.

2.2.3. Álláspontom szerint az Ör. megalkotása során a helyi önkormányzat rendeletalkotási jogát nem a társadalmi rendeltetésének megfelelően gyakorolta.

A települési adó bevezetésének célja ugyanis a művelési ágtól eltérő hasznosítás szankcionálása, a tulajdonosok okszerű gazdálkodásra való kényszerítése, az adott területek rendben tartása céljából. Mindez viszont nem lehet a helyi adó bevezetésének indoka, a helyi önkormányzat tehát rendeletalkotási jogát nem a társadalmi rendeltetésének megfelelően gyakorolta. Az önkormányzat által megjelölt cél eléréséhez az adott területen fekvő ingatlanok vonatkozásában az önkormányzatnak más eszközöket kellett volna igénybe vennie. A települési adó bevezetése ugyanis nem szolgálhat szankcióként olyan mulasztásokra kiterjedően, amelyek egyéb, e célra bevezetett szankciók alkalmazásával szüntethetők meg. Az önkormányzat nem élhet vissza jogkörével, azaz nem tulajdoníthat a települési adónak olyan célt, amely a közteherviselés általános funkciójától idegen.

2.2.4. A fentiek alapján álláspontom szerint az Ör. alaptörvény-ellenes, mert sérül a törvény előtti egyenlőség és az egyenlő bánásmód, továbbá a helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény 1/A. §-án keresztül a közteherviselésre vonatkozó, az Alaptörvény 32. cikkébe foglalt rendelkezés.

Az Alaptörvény 32. cikk (1) bekezdése a helyi közügyek intézése körében törvény keretei között hatalmazza fel a helyi önkormányzatokat rendeletalkotásra. Az Alaptörvény 32. cikk (2) bekezdése szerint erre törvény által nem szabályozott helyi társadalmi viszonyok rendezése körében vagy törvényben kapott felhatalmazás alapján kerül sor. Helyi és települési adók bevezetésére a Htv. 1. §-a hatalmazza fel az önkormányzatokat, melyek a Htv. rendelkezéseinek keretei között élhetnek az adómegállapítás jogával.

Az általam hivatkozott döntés elvi tartalma megállapítja: **„Az érintett önkormányzat nincs tekintettel a közteherviselés elvére és a jogegyenlőségre, ha az adófizetési kötelezettséget rendészeti szempontú magatartás kikényszerítése céljához köti. Vállalkozó – ilyen minőségére tekintettel – továbbá nem lehet települési adó alanya.”**
[a határozat 33. pontja]

Az Önkormányzat vagyoni típusú adót szankciós jelleggel vezetett be, azonban a vagyoni típusú adó szankciós kötelezettségként történő alkalmazása nem felel meg a rendeletalkotási jog társadalmi rendeltetésének megfelelő gyakorlásának. A települési adó rendelet az ingatlan teljes alapterületét vonja az adófizetési kötelezettség alapjává, ennek okán az ingatlan alapterületének a részben vagy egészben történő elvonása tárgyában kizárja ésszerű megkülönböztetés figyelembe vételét sértve a törvény előtti egyenlőséget és az egyenlő bánásmódot nem hasznosítható ingatlanrész adóztatásával.

2.2.5. Az Ör. a fentiekén túlmenően azért is ellentétes az alaptörvénnyel, mert az említett jogszabályi rendelkezés, illetve az azt alkalmazó bíróság döntése a vállalkozási tevékenységet végzők között olyan, egyéb helyzet szerinti megkülönböztetést tartalmaz, amelynek tárgyilagossága mérlegelés szerint nincs ésszerű indoka. Az alaptörvény biztosítja a vállalkozás szabadságát, nem tartalmaz időbeli korlátozást a vállalkozás kezdeményezése („a vállalkozók piacra lépése”) szempontjából. Tárgyilagossága megítélés szerint az adókiivetésnek, a kedvezmények elbírálásának nem önkényesen meghatározott időbeli szabályozáshoz, hanem a határozat meghozatala kori körülmények figyelembe vételén kell alapulnia.

2.2.6. Az adókötelezettséget megállapító határozat keltekor vállalkozónak minősültem, a jogi norma pedig nem szabályozza az évközbeni vállalkozók piacra lépését, ésszerű indok nélkül és pontos

szabályozás hiányában határozza meg a figyelembe vehető körülményt (az év első napján történő ingatlan tulajdonjogának a fennállása) a mentesség tekintetében.

2.2.7. Az Alkotmánybíróság **3142/2015. (VII. 24.) AB határozatában** megállapította, hogy az Alkotmánybíróság követendőnek tartja azt a korábbi gyakorlatát, hogy – az előző pontban ismertetett mércét alkalmazva – **esetről esetre vizsgálja, hogy a támadott megkülönböztetésnek van-e tárgyilagos mérlegelés szerinti ésszerű és alkotmányosan elfogadható indoka.** [a határozat 32. pontja]

3. Egyéb nyilatkozatok és melléletek

3.1. Nyilatkozat arról, ha az indítványozó kezdeményezte-e a bíróságon az alkotmányjogi panasszal érintett bírósági ítélet végrehajtásának felfüggesztését

A bírósági ítélet végrehajtásának a felfüggesztését nem kezdeményeztem.

3.2. Ügyvédi meghatalmazás eredeti példánya

3.3. Nyilatkozat az indítványozó személyes adatainak nyilvánosságra hozhatóságáról

A személyes adataim közzétételéhez nem járulok hozzá.

3.4. Az érintettséget alátámasztó dokumentumok egyszerű másolata

Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 41. K. 32. 174/2017/34. számú határozata

Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 34. K. 32. 165/2017/27. számú végzése

Kúria Önkormányzati Tanácsának Köf. 5041/2018/3. számú végzése

előterjesztés a Képviselő-testület részére, javaslat a települési adóról szóló önkormányzati rendelet elfogadására

Vác, 2019. május 17.

Tisztelettel:

indítványozó képviseletében

dr. Kondorosi Mátyás ügyvéd

